

‘Denk je dit, of is het een feit?’

Workshop: overtuigingen, meer dan feiten, hinderen hoogopgeleide herintreedsters

Christine Lucassen
Amsterdam

‘Moet ik tijdens het sollicitatiegesprek zeggen: hoor eens, ik ben er tien jaar uit geweest en ik wil om drie uur 's middags weg?’ vraagt Marit Stork zich af.

Stork doet mee aan een workshop voor ‘talentvolle doorstarters’, oftewel vrouwen die in een interessante functie terug willen keren op de arbeidsmarkt.

De andere deelnemers zijn net als zij tussen de 30 en 55 jaar, hoogopgeleid en hebben enkele jaren werkervaring. Ze zijn ertussenuit geweest en willen weer aan het werk, of weer in een functie op hun niveau. De vrouwen zijn exemplarisch voor een groep werkwilligen die niet als zodanig in de kaartenbakken te vinden is.

In totaal staan bijna een half miljoen mensen die wel willen werken niet als werkzoekende geregistreerd, zo blijkt uit onderzoek van de Raad voor Werk en Inkomen. Meer dan twee derde van deze zogeheten ‘nuggers’ — niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden — is vrouw, en ongeveer 100.000 zijn hoogopgeleid.

Neem Stork. Ze heeft na haar studie twee jaar hard gewerkt in de makelaardij, om zich daarna volledig aan haar gezin te wijden. Ze houdt niet van half werk: ‘Ik vond dat die baan parttime niet kon.’

Vier kinderen later — de jongsten, een tweeling, zijn inmiddels zeven — wil ze de draad weer oppakken. Maar hoe? Wie zit er nu op iemand als zij te wachten? En wat heeft ze eigenlijk te bieden?

Deze vrouwen zijn weliswaar hoogopgeleid, maar hun kennis is achterhaald, ze zijn weinig flexibel en hebben vaak ook nog eens geen helder beeld van wat ze überhaupt willen — zo sommen de workshopdeelnemers hun eigen nadelen moeiteloos op.

Het zijn allemaal belemmerende obstakels, maar geen echte handicaps, vindt workshopleider Elisabeth Zonjee. Er zijn inderdaad veel vaardigheden waarover deze groep niet beschikt, maar problematischer is het hardnekkige idee dat ze iets willen maar dat niet kunnen, benadrukt ze. ‘Is dit écht niet kunnen, of is dit jouw beeld van de werkelijkheid?’ houdt Zonjee een spiegel voor.

Beschouw belemmeringen niet als een vaststaand feit, maar kijk of je ze op kunt lossen, raadt ze aan.

Een goede planning en bijscholing kunnen de herintreedster al een eind op weg helpen. En met de juiste aanpak willen werkgevers hun wensenlijstje nog wel eens bijstellen, vervolgt ze.

Zonjee is oprichtster van She

Kaartjes met karaktereigenschappen moeten de deelnemers helpen om zichzelf goed neer te zetten.

Foto: Elmer van der Marel

does it, een site voor hoogopgeleide herintreedsters. Het gaat er volgens haar om de werkgever ervan te overtuigen dat hij of zij jónú voor zijn bedrijf wil. ‘Als jij laat zien dat jij precies wilt wat zijn bedrijf wil, is hij misschien bereid wat meer water bij de wijn te doen. En ben jij misschien bereid om dertig minuten langer in de auto te zitten.’

Zonjee (45) is zelf moeder van drie kinderen en merkte dat ze, na een pauze van een paar jaar, moeite had zich te verkopen en opdrachten te krijgen. ‘Ik had het gevoel dat ik allerlei omwegen moest bewandelen.’

Omdat ze dacht dat het werk dat ze voor de pauze deed slecht met haar gezin te combineren zou zijn, wilde ze niet opnieuw als freelance taal- en communicatietrainer aan de slag. Communicatieopdrachten doen voor bedrijven leek haar wel haalbaar. Maar sollicitatiebrieven bleven onbeantwoord en ook bemiddelingsbureaus gaven geen gehoor. ‘Te oud en te eenzijdig opgeleid’, concludeerde ze.

Dat waren belemmerende overtuigingen, geen échte handicaps, constateerde Zonjee toen ze na anderhalf jaar netwerken via via haar eerste projecten kreeg. ‘Toen merkte ik: hé, ik kan wél veel.’

Zoals veel goedopgeleide vrou-

wen die na een moederpauze graag weer een interessante baan willen, had Zonjee niet echt haast. Haar man verdient een goede boterham als interim-manager bij Ziggo. Inmiddels is Zonjee naar eigen zeggen anderhalf jaar ook ‘self-sufficient’. Met She doet it wil ze vrouwen die in eenzelfde positie zitten als zijzelf een paar jaar geleden, op weg helpen.

Veel herintredende hoogopgeleide vrouwen blijven steken in de ‘hoe-vraag’, constateert Zonjee. Praktische gedachten domineren. Ze denken op zoek te moeten naar een baan dicht bij huis, waarin ze op tijd weg kunnen, of ze willen niet in loondienst omdat ze zelf willen kunnen bepalen wanneer en hoeveel ze vrij nemen. ‘Geef eerst antwoord op de wat-vraag’, raadt Zonjee haar gehoor aan. Ontdek wat je wilt, zorg dat je dat met passie kunt vertellen, en kijk daarna pas hoe je dat concreet gaat regelen, is haar devies.

Deelnemster Hilde van Tolervaart aan den lijve dat alleen naar de hoe-vraag kijken niet per se zaligmakend is. Als gevolg van lichamelijke klachten kan Van Tol niet langer de kost verdienen als violiste. Omdat een baan als leraar haar goed met de opvoeding van haar twee kinderen leek te combineren

is ze een paar jaar geleden de pabo gaan doen.

Nu het eind van de opleiding in zich komt, twijfelt ze over haar keuze: ‘Als ik voor de klas sta, heb ik niet het gevoel iets uit mezelf te halen. Het is meer: u vraagt, wij draaien. Ik heb het sterke gevoel dat ik af zou knappen als ik dat full-time zou gaan doen.’

Ook deelnemster Saskia, alleenstaand en met twee jongvolwassen zoons, heeft zich vooral met de hoe-vraag beziggehouden. Twee jaar geleden is ze na tien jaar WAO weer aan de slag gegaan, in een administratieve functie. Ze wil

haar achternaam liever niet in de krant. ‘Dan ben je doctorandus maar begin je weer in een startersfunctie waarin je nog minder verdient dan je uitkering.’ Ze wordt er niet blij van.

Aan het begin van de workshop hebben de deelnemers zich aan elkaar voorgesteld aan de hand van kaartjes met daarop een karaktereigenschap. Er wordt gediscussieerd over kwaliteiten en vaardigheden, over belemmerende overtuigingen en echte handicaps.

Kleine succesverhalen waaruit grootse vaardigheden en kwaliteiten blijken, passeren de revue. Niets bijzonders, vinden diegenen die het vertellen. Héél bijzonder, krijgen ze van Zonjee en de medecursisten als reплик. En bruikbaar voor sollicitaties. Zonjee: ‘Koppel je vaardigheden en kwaliteiten; de manier waarop je dingen doet. Zo maak je jezelf bijzonder.’

Zijn de deelnemers aan de workshop binnenkort aan het werk in een functie die past bij hun opleidingsniveau? ‘We hebben natuurlijk te maken met een beetje een lastige markt hier’, erkent Zonjee. Dat heeft volgens haar ook zijn voordelen. ‘Nu heb je tijd om je te bezinnen, erachter te komen wat je wilt, zodat dat helder is wanneer er wél weer plek is.’

Feiten of fictie? Subjectief obstakel

- Twee derde van de 500.000 niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden is vrouw; circa 100.000 zijn hoogopgeleid
- Advies: beschouw belemmeringen niet als vaststaande feiten, maar kijk of je ze kunt oplossen
- Valkuil is je te laten leiden door de ‘hoe-vraag’. Bedenk eerst wat je wilt en kijk pas daarna hoe je dat oplost

